

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นไทยเกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ดำเนินการปฏิรูประเบียบวิธีบริหารราชการแผ่นดินแนวความคิดแบบตะวันตก เพื่อให้เกิดเสถียรภาพและเอกราชเป็นสำคัญ และเพื่อให้ทันกับนานาอารยประเทศ การบริหารราชการแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคที่สำคัญ คือ การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล อันประกอบด้วยมณฑลเมือง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน แล้วตั้งข้าราชการผู้ใหญ่เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลรับผิดชอบตลอดมณฑลตลอดจนเป็นสื่อกลางระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับเมือง จึงทำให้รัฐบาลเกิดเสถียรภาพในการปกครอง และมีความมั่นคงสำหรับการปกครองท้องถิ่น ทรงมีแนวความคิดที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นการริเริ่มกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยมีพระราชดำริให้มีการทดลองจัดตั้งหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น คือ สุขาภิบาลหัวเมือง รศ. ๑๒๔ (พ.ศ. ๒๔๔๘) จัดตั้ง “การสุขาภิบาลท่าฉลอม” ขึ้น ด้วยความสำเร็จและความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งในด้านรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินกิจการท้องถิ่น โดยกลุ่มผู้นำท้องถิ่นเองเป็นครั้งแรก สุขาภิบาลท่าฉลอม จึงเป็นองค์กรแรกในประเทศไทยที่มีลักษณะเป็นองค์กรปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น^๑

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบันเป็นจุดแข็งในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนภาคชนบทเป็นกลไกปกครองสำคัญในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชน เพราะเป็นองค์กรในการบริหารจัดการพัฒนาตำบล และเป็นไปตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในการบริหารกิจการของตำบล ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เป็นหน่วยปฏิบัติและประสานงานทรัพยากรระหว่าง อบต. กับท้องถิ่นอื่นๆ รวมทั้งหน่วยราชการและหน่วยเอกชนอื่นๆ มีการส่งเสริมและพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีความสามารถทำงานรับใช้ท้องถิ่นอย่างเต็มกำลัง และก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นในท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภา อบต. พนักงานและลูกจ้างของ อบต.ทเป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น และตรวจสอบการทำงาน และการใช้สิทธิเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภา อบต. ที่ไม่โปร่งใสตามบทบาทหน้าที่ในการเลือกตั้ง กำกับควบคุม และการถอดถอนสมาชิกสภา อบต. ที่ไม่โปร่งใส เพื่อเป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น (สมาชิกสภา อบต.) เข้าไปมีส่วนร่วม ตัดสินใจ ในการจัดการงบประมาณ รายได้ ทรัพย์สิน

^๑โกวิทย์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, ๒๕๕๒),

และการระดมทุนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในปัจจุบันประเทศไทยมีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น ๕,๓๓๕ แห่ง^๒ ครอบคลุมพื้นที่เกือบทุกตำบลในประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตั้งอยู่ในการปกครองของอำเภอกลองขลุง มีแม่น้ำปิงไหลผ่านมาเป็นคิ่งน้ำมีโขลงช้างป่าเป็นจำนวนมากมาเล่นน้ำ จึงเรียกว่าบ้านคลองช้างโคลง ต่อมาเรียกเพี้ยนเป็นบ้านคลองโขง และเป็นบ้านคลองขลุงจนตราบทุกวันนี้ ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประกอบด้วย ๑๓ หมู่บ้าน มีประชาชน ทั้งหมด ๑๑,๖๙๕ คน^๓ เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการท้องถิ่นตามกฎหมาย มีงบประมาณใช้ในการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ การบริหารงานขององค์การบริหารจำเป็นต้องมีหลักการบริหารที่ดี เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดจากที่กล่าวมา และ เป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลไกปกครอง สำคัญในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ ให้ประชาชน ในท้องถิ่นปกครองกันเองตามหลักการกระจายอำนาจ การที่จะบริหารจัดการองค์การให้ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มทีนั้น

แต่ในทางกลับกันก็มีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น เป็นต้นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่ค่อยมีความเที่ยงธรรมกับพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และไม่ค่อยส่งเสริมบุคลากรให้เข้าอบรม ศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ อีกทั้งพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยใช้สติปัญญาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงาน ไม่ค่อยอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ค่อยรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และไม่ค่อยนำมาปรับปรุง /แก้ไข สาเหตุสำคัญมาจากการขาดคุณธรรม แนวทางแก้ไขปัญหานี้แนวทางหนึ่งคือ การนำการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมาประยุกต์ใช้ใน เพื่อทำให้ผู้บริหาร สามารถบริหารจัดการไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และยังมีส่วนทำให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการระหว่างด้านวัตถุกับด้านจิตใจ โดยช่วยยับยั้ง ชะลอ หรือช่วยให้การบริหารจัดการด้านวัตถุรอบคอบมากขึ้น และมีแนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน ที่ตั้งงามเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

คุณธรรมจริยธรรม เปนสิ่งดีงาม สำคัญ จำเป็น รวมทั้งมีประโยชน์ต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม จริยธรรม นั้น หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติงานใด ๆ ที่ตั้งงามเป็นประจําเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม โดยบุคคล และ/หรือ หน่วยงานนำ มาใช้ในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขให้แก่ประชาชน ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ และหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทาง

^๒กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗, ส่วนวิจัยและพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง, ๒๕๕๗.

^๓สำนักงานปลัด, สถิติจำนวนประชากร, องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕๕๘, (อัดสำเนา).

คุณธรรมนำมาจากการศึกษาพระบรมราโชวาทและทศพิธราชธรรม และได้สรุปเป็น “หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม ๑๐ ประการ” โดยคนที่มีคุณธรรมอย่างแท้จริง จะต้องคิดและทำคุณงามความดีเป็นประจำอย่างต่อเนื่องจนเคยชินหรือจนเป็นนิสัยอย่างชัดเจน ลักษณะของคุณงามความดีนั้น อาจยึดถือและปฏิบัติตามหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม จริยธรรม ๑๐ ประการ คือ การรักษาความสัจ การรู้จักข่มใจตนเอง ความอดทน การละความชั่ว การเสียสละ ความมีเมตตา ความสามัคคี ความสุจริต ความเที่ยงธรรม และการส่งเสริมคนดี^๔

การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม โดยคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นตัวกำหนด ควบคุม หรือบังคับให้พฤติกรรมของคน เป็นไปในด้านดีหรือประพฤติดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคล เช่นทำให้จิตใจให้ผ่องใส มีความซื่อสัตย์ สุจริตรวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตลอดจนการบริหารจัดการด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมจริยธรรมจึงมีส่วนส่งเสริมให้ข้าราชการ มีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นและทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ หากองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทาง ๑๐ ประการนี้ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการจะช่วยส่งเสริมให้ข้าราชการมีคุณธรรม จริยธรรม เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร และนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานภายในองค์การให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

^๔วิช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม : แนวคิด ปัญหา และการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๐-๒๑.

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ศึกษาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีอะไรบ้าง

๑.๔. ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ กล่าวว่า หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม จริยธรรม ๑๐ ประการ คือ ๑.การรักษาความสัจ ๒.การรู้จักขมใจตนเอง ๓.ความอดทน ๔.การละความชั่ว ๕.การเสียสละ ๖.ความมีเมตตา ๗.ความสามัคคี ๘.ความสุจริต ๙.ความเที่ยงธรรม และ๑๐.การส่งเสริมคนดี^๕

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ “การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอกลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ กล่าวว่า หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม จริยธรรม ๑๐ ประการ คือ ๑.การรักษาความสัจ ๒.การรู้จักขมใจตนเอง ๓.ความอดทน ๔.การละความชั่ว ๕.การเสียสละ ๖.ความมีเมตตา ๗.ความสามัคคี ๘.ความสุจริต ๙.ความเที่ยงธรรม และ๑๐.การส่งเสริมคนดี^๖

^๕วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม : แนวคิด ปัญหา และการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๐-๒๑.

^๖เรื่องเดียวกัน.

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ขอบเขตด้านประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๑,๖๙๕ คน^๗

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๙ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

๑.๕.๕ ประชาชนที่มีเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

^๗สำนักงานปลัด, สถิติจำนวนประชากร, องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕๕๘, (อัดสำเนา).

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับ “การประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร” ไว้ดังนี้

๑.๖.๑ การประยุกต์ใช้ หมายถึง การนำหลักคุณธรรมจริยธรรม มาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๖.๒ คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตาม แนวทางคุณธรรม จริยธรรม ๑๐ ประการ คือ

๑) การรักษาความ หมายถึง การทำงานร่วมกันต้องมีสัจจะต่อกัน มีความจริงต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติตนแต่สิ่งที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวเองและแก่ส่วนรวม ปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการด้วยความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ ไม่เสแสร้ง

๒) การรู้จักข่มใจตนเอง หมายถึง การควบคุมตนเองในเวลาที่มีสิ่งภายในและภายนอกมากระทบ พยายามฝึกใจของตัวเองให้อยู่ในความนึกคิดที่เป็นสัจย์ เป็นจริง และไม่หวั่นไหวในทางที่ไม่ดีไม่งาม

๓) ความอดทน หมายถึง การทนต่อโลก โจรธ หลง ทั้งกายวาจาใจ การทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย ไม่หมดกำลังใจที่กำลังใจที่จะดำเนินชีวิต อดทนต่อความทุกข์ ความเหนื่อยยาก และไม่ปล่อยให้สิ่งที่ไม่ดีไม่งามมาครอบงำ

๔) การละความชั่ว หมายถึง การไม่ทำสิ่งไม่ดี ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ ความสัมพันธ์ส่วนตัว การกระทำโดยวิธีการต่างๆ หรือเสนอให้ทรัพย์สินประโยชน์อื่นใด เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๕) การเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันผู้อื่นในสิ่งที่ควรให้เพื่อความสุสุขและประโยชน์ของส่วนรวม

๖) ความเมตตา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข การรู้จักคิด พูด ทำด้วยความเมตตา มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน รวมทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

๗) ความสามัคคี หมายถึง การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงานประสานประโยชน์ ให้งานที่ทำสำเร็จ ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นและประเทศชาติ

๘) ความสุจริต หมายถึง การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนหรือยึดมั่นอย่างสุจริตในกฎกติกาและระเบียบแบบแผนโดยเท่าเทียมกันเสมอกัน โดยต้องสุจริตทั้งในความคิด การพูดและการกระทำ

๙) ความเที่ยงธรรม หมายถึง การที่ทุกคนต่างพยายามทำความคิด ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เที่ยงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุผล หรือการที่ทุกคนมีความคิดความเห็นถูกต้องเที่ยงตรงอยู่ในเหตุในผล

๑๐) การส่งเสริมคนดี หมายถึง การสนับสนุนคนที่มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมให้เข้ามาอยู่ในตำแหน่งบริหารจัดการ และยกย่องคนดี ในเวลาเดียวกัน ก็ควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจและก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้ด้วยการนิเทศา ประณาม หรือไม่สนับสนุนคนเลว

๑.๖.๓ การบริหารจัดการ หมายถึง ระบบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่นำหลักธรรมาประยุตต์ใช้ในการบริหารจัดการ

๑.๖.๔ องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ อำเภอกลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ อำเภอกลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๒ ทำให้ทราบเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ อำเภอกลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา และแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ อำเภอกลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับแนวทางพัฒนาการประยุกต์ใช้คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขลุ อำเภอกลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร และองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นต่อไป